

[Udenrigsministeren.]

sig. Når der i denne sal er en bred tilslutning til den atlantiske politik, så kan jeg ikke se, 1 års fristen er en trussel, der skulle opfordre os til at starte en pagtdebat, som måske kunne slå mere i stykker, end vi vandt ved den.

Hr. Poul Hartling sagde, at jeg gentog lektien stadig væk om, at EFs udenrigspolitiske samarbejde foregik uden for Kommissionen; det glæder mig, at læreren konstaterer, at eleven kan lektien, for lektien er som bekendt skrevet i hr. Poul Hartlings lærebog for EF-udenrigspolitisk samarbejde, der udkom for nogle år siden — et pænt lille hæfte, som jeg har stående og ved lejlighed frisker op. Det kan kun glæde mig, at jeg står til en rimelig karakter, idet jeg altså erindrer, hvad hr. Poul Hartling på den tidligere regerings vegne slog fast. Vi er altså ganske enige.

Når hr. Poul Hartling siger dette med at tale med én stemme, så er jeg — nu skal man jo udtrykke sig forsigtigt — måske mere enig, end hr. Poul Hartling umiddelbart ville tro, for hr. Poul Hartling fortsatte jo, at fælles standpunkter skal følgelig kun finde udtryk, når de er fælles. Sådan har jeg vist lov at citere; jeg tror, det var korrekt citeret. Så er jeg da 100 pct. enig. Jeg har sagt ved mange lejligheder, at hvis disse 9 lande er enige udenrigspolitisk — det er de ikke i så vældig mange tilfælde eller i hvert tilfælde ikke i alle — så må det da være en vældig fordel for hele den udenrigspolitiske debat, at det ikke alene er et par stormagtsrøster, der giver tonen an, men at der kommer en gruppe europæiske lande, der arbejder sammen på mange andre punkter, som også har et standpunkt at lægge til. Der er jeg altså helt enig. Jeg ville ikke have været enig, hvis sidste sætning ikke var kommet med, for så var vi inde i overnationale afgørelser og inde i noget, som regeringen ikke er parat til, som mit parti ikke er parat til, og som jeg er helt sikker på hr. Poul Hartlings parti heller ikke hverken er parat til eller ønsker. Men vi er for så vidt enige om vær-

dien, når vi altså er fælles om standpunkterne.

Hr. Poul Hartling var endnu en gang inde på spørgsmålet om delingen af udenrigsministeriet. Selv om jeg ikke hører til dem, der mener, at to og to altid er fire, for det er sådan et fantasiforladt standpunkt, som nogle mennesker går rundt med, så mener jeg, man har lov at sige, at tre er mere splittelse end to. I hr. Poul Hartlings tid havde man splittet udenrigsministeriet i tre, det, der nu er samlet på to hænder. Man havde en markedsminister, der rejste ud til de forhandlinger, som nu den ene af ministrene i udenrigsministeriet rejser til. Så havde man en minister, der tog sig af nedrustningen — hvordan man nu skiller det ud af udenrigspolitikken, det ved jeg ikke rigtig — og han tog sig samtidig af u-landsproblemerne. Og så havde man altså en udenrigsminister for resten. Hvis jeg må komme med en eneste lille polemisk bemærkning — så skal jeg styre min tilbøjelighed hertil i øvrigt — så fik jeg det indtryk, da folk spurgte mig om i Afrika, om jeg ikke ville se dit og dat, for det havde min forgænger gjort, at udenrigsministeren i Afrika også tog sig af kirkeministeriets ressort, men det skal jeg altså lægge udenfor, for det ligger sådan en lille smule på kanten. I hvert tilfælde var der i den tidligere regerings tid en tredeling, og der er i den nuværende regerings tid en todeling inden for det samme ministerium; det vil sige en samling, der er langt stærkere end i den tidligere regerings tid. De møder, hr. Ivar Nørgaard rejser til i dag, var de møder, en minister uden for udenrigsministeriet, nemlig hr. Nyboe Andersen, rejste til i den tidligere regerings tid.

Jeg har allerede sagt, at jeg var glad for det, hr. Poul Hartling sagde om de meget klare udtalelser om NATO-pagten, at hr. Kissinger ikke havde talt om en ny NATO-pagt, og at det ikke var realistisk politik. Jeg gentager det blot, fordi jeg gerne vil understrege, at jeg synes, det er værdifuldt, det bliver sagt.

Spørgsmålet om vores udenrigspolitik tid-